

Kom ud og lær om den by I bor i:

-om de gamle gårde dengang det var en landsby

Ældgamle landsbyer

Hatting by har siden vikingetiden eller endnu længere tilbage været en betydningsfuld landsby. I dag kaldes den en center by. Engang lå gårdene side om side i den bymidte vi kender i dag. I byen ligger endnu gamle gårde, men mange af gårdene er flyttet ud af byen eller nedrevet.

Gårdene kortlægges

Hvor ligger/lå de gamle gårde? Gårdene eller sporene af dem besøges og beskrives. Gårdenes ejer interviewes. Hvordan ser gårdene ud i dag? Hvordan så gårdene oprindeligt ud før udflytning? Hvor gamle er gårdene?

Eleverne får et indblik i deres by. De lærer at få kontakt til borgerne, de lærer at bruge det offentlige system, hvor de kan få gamle webkort, med placering af de gamle gårde. De lærer at benytte lokalarkivet. Eleverne får indblik i, hvilken gård deres hjemme parcel har tilhørt.

Kend din by

Materialet beskriver et forløb, hvor eleverne dykker ned i et stykke spændende lokalhistorie om Hatting by. Forløbet er et forslag, der kan rettes til efter klassens behov.

Udgangspunktet er den lokale historie, men fra det nære kigger vi også ud i en anden verden.

Eleverne vil arbejde med lokalt stof og får dermed indsigt i deres lokalområde. Det gør historien nærværende, og muligvis kan nogle af eleverne supplere med viden fra familie og bekendte.

En god samarbejdspartner er byens lokalarkiv, hvor eleverne kan hente lokalhistorisk viden, som findes i gemmerne der.

Indhold:

Kend din by	side 2
Læringsmål	side 3
Elevernes forberedelse	side 4
På tur	side 5
Tilbage i klassen	side 6
Formidling	side 7

Læringsmål

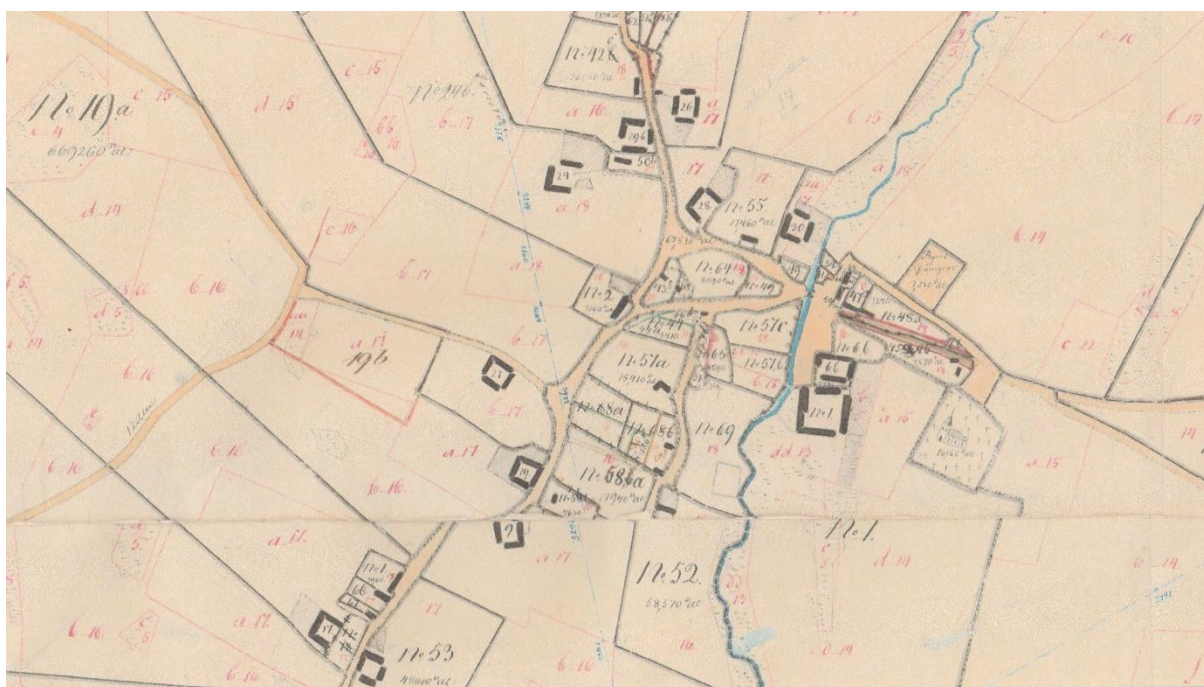
Læren fastsætter læringsmålet. Der lægges mere eller mindre vægt på brug af IT.

Læringsmål for historie:

- Eleven får kendskab til betydningen af det landsbyfællesskab der var engang.
- Eleven kan fortælle videre om de gamle gårde fra dengang det var en landsby.
- Eleven lærer hvad bindingsværk, stråtag og en 4-længet gård er.

Læringsmål for IT:

- Eleven kan finde digitale kort på kommunens hjemmeside.
- Eleven kan kopiere kort og luftfotos.
- Eleven kan scanne gamle billeder og printe dem ud.

Kortets gyldighedsperiode: 1850 - 1870. Kortets oprindelige målestok: 1:4000. Ejertav registreret på kortet: 'Hatting By, Hatting' (1110352)
Dato for udskrift: 15-12-2014. Kortet er printet i målestok: 1:4000

Elevernes forberedelse

- Elevernes forberedelse sammen med læren, forslag 2 timer

Lærer og elever taler sammen om, hvordan der ser ud i byen nu. Kender eleverne nogle gamle gårde. Er der nogen i klassen som bor på en gård.

Sammen ser klassen på gamle kort og luftfotos. De findes på Horsens kommunes hjemmeside. "Digitale kort". For at eleverne bedre kan orientere sig på et kort, vil det være en god ide, at vise dem på kortet, hvor de selv bor.

Start med at kigge på nyere kort, og find skolen og husene, hvor eleverne bor. Gå til ældre kort og se hvordan der er åben mark, og gårdenes markinddelinger da alle gårdene lå i byen. På de ældste kort, er der kun gårde og få huse.

Eleverne inddeles i grupper, der hver får en gård eller to, de skal arbejde med. Opgaven

går ud på, at eleverne skal beskrive gårdene, som de så ud før, og som de ser ud nu.

For at løse opgaven skal eleverne besøge gårdene. De skal finde en historie om gården. Der vil være god hjælp i lokalarkivet, hvor vi har billeder og viden om gårdene og deres udflytning.

Gå tur i by og omegn

- Elevernes tur, forslag 4 timer kan deles i 2x2 timer.

Før eleverne slippes løs i byen, vil det være en god ide at gå en tur rundt i byen samlet med læren.

Grupperne skal nu ud og besøge den eller de gårde, de har fået tildelt. Det vil være en god ide, hvis læren i forvejen har en aftale med ejeren om besøget.

Eleverne kan have spørgsmål som følger:

- ✓ Hvor mange mennesker bor der nu?
- ✓ Hvad laver de?
- ✓ Hvilke dyr er der på gården?
- ✓ Hvad dyrkes på markerne?
- ✓ Hvilke maskiner er på gården?
- ✓ Hvordan ser gården ud i dag?
- ✓ Hvilket nummer (Matr. Nr.) har gården?

Efterfølgende stiller eleverne de samme spørgsmål fra f.eks. 50, 100 eller for 200 år siden.

Det er vigtigt, at få alle informationerne med hjem til klassen. Tag billeder og tegn en grundplan af gården.

Tilbage i klassen

- Eleverne tilbage i klassen forslag 2 timer.

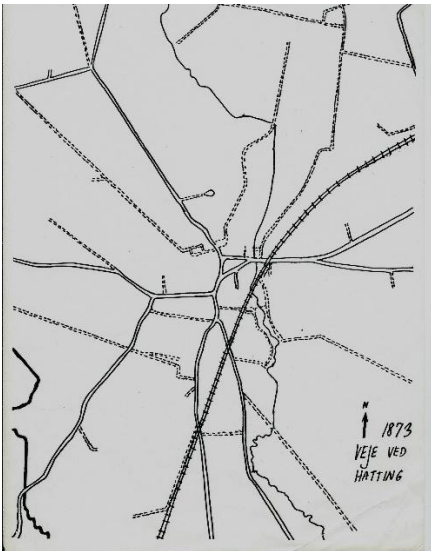
Tilbage i klassen samler eleverne materialet og forbereder deres formidling.

En grundplan af gården rentegnes, og der hentes luftfoto på nettet.

Selvom eleverne muligvis tidligere i forløbet har besøgt lokalarkivet, så kan der være dukket nye detaljer op efter besøgene på gårdene, hvor lokalarkivet kan være behjælpelig med gamle billeder og yderligere information.

Eleverne skal formidle deres viden om gårdene. Det kan være på Posters. Har eleverne mod på det kan de lave en videopræsentation, eller en

præsentation i PowerPoint. Skoletube har programmer, der kan hjælpe med at visualisere historien, som kan uploades til YouTube eller Skoletube og hentes via QR-koder, der placeres på det store oversigtskort.

Eleverne laver et stort oversigtskort med de gamle gårde og deres navne, som hænges op på tavlen.

Formidling

- Præsentation og evaluering forslag 2 timer.

Når eleverne skal fremlægge deres arbejde, kan de eventuelt invitere gårdenes ejere med eller nogle af dem, der har hjulpet med historien.

Som ovenfor nævnt kan det være digitalt på klassen, men en anden mulighed er, at alle eleverne tager på en vandring, hvor de fortæller hinanden om deres gårde. De kan eventuelt invitere forældre med, så eleverne får vist noget af byens historie, det er jo heller ikke sikkert forældrene kender den.

Det store oversigtskort med QR-koder kan placeres et centralt sted på skolen, så alle kan hente historier og billeder om landsbyens gamle gårde.

[Horsens.dk](https://www.horsens.dk) søg efter digitale kort.

[Hatting Sogns Lokalhistoriske Arkiv: Smedebakken 1.](#)